

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
Тяжбердинского сельского
поселения Алькеевского
муниципального района

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Әлки муниципаль районы
Ташбилге авыл Жирлегө
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Адрес: 422876, РТ, с. Тяжбердино, ул. Центральная, 32
тел.: 8 (84346) 72-6-46

Адресы: 422876, РТ, Ташбилге авылы, Узак ур. 32
факс: 8 (84346) 72-6-46

КАРАР

2018 елның 19 марты

9№

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Ташбилгеавыл жирлегө торак
пунктларында авыл старосталары турындагы
Нигезләмәне раслау хакында

2003 елның 06 октябрдәгә «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне
оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон,
2004 елның 28 июлдәгә «Татарстан Республикасында жирле үзидарә
турында» 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә,
Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Ташбилгеавыл
жирлегө» муниципаль берәмлегө Уставына таянып, Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районының Ташбилге авыл жирлегө башкарма комитеты
КАРАР ИТӘ:

КАРАР

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Ташбилге авыл
жирлегенә авыл торак пунктларында старосталар турында кушымтада
бирелгән нигезләмәне расларга.

Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районы
Ташбилге авыл жирлегө
Башкарма комитет жетәкчесе

Р.Ф.Әхмәдиев

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Ташбилге авыл
жирлеген башкарма комитетының
2018 елның 19 мартындагы 9 номерлы
карарына кушымта

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Ташбилге авыл
жирлеген авыл торак пунктларында староста турында **НИГЕЗЛӘМӘ**

Әлеген Нигезләмә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Яңа Үргәгара авыл жирлеген территориясендә урнашкан авыл торак пункты (поселок, авыл) старосталарының (алга таба - староста, авыл торак пункты, авыл жирлеген) статусын, сайлану, вәкаләтләрен туктату тәртібен, хокукларын, бурычларын һәм матди кызыксындыруны билгели.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Старосталар институты халык тарафыннан жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гәмәлгә ашыруда катнашуының бер формасы булып тора. Старосталар авыл торак пунктларының халык һәм жирле үзидарә органнары арасында бәйләүче булып булып тора, жәмәгәтчелек инициативасын үстерүгә, авыл территориясендә яшәүче халык мәнфәгәтләренән чыгып, гражданнырны жирле әһәмияттәгә мәсьәләләргә хәл итүгә ярдәм итә.

1.2. Старосталар үз вәкаләтләрен Россия Федерациянең Конституциясе, федераль законнар һәм Россия Федерациясенәң башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар, әлеген Нигезләмә нигезендә гәмәлгә ашыралар.

1.3. Старосталар эшчәнлегенәң төп максаты - Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле әһәмияттәгә мәсьәләләргә мөстәкыйль хәл итү өчен тиешле территориядә яшәүчеләргә берләштерү.

1.4. Старосталар үз эшчәнлекләрен законлылык һәм ирекчелек принципларында гәмәлгә ашыралар.

2. Староста сайлау

2.1. Староста шушы авыл торак пункттында яшәу урыны буенча теркәлгән, 18 яшькә житкән авыл торак пункттында яшәүчеләргәң жыелышында сайлана.

Әлеген авыл торак пункты территориясендә яшәу урыны буенча теркәлмәгән, әмма әлеген торак пункт чикләрендә милек хокукында күчәмсез мөлкәте булган Россия Федерациясе гражданныр шулай ук старостаны киңәш бирү тавышы хокукына ия итеп сайлау жыелышында катнаша алалар.

2.2. Авыл торак пункттында яшәүчеләр, авыл жирлегенәң жирле үзидарә органнары старостаны сайлау инициативасы белән чыгарга мөмкин.

2.3. Староста кандидатурасын күрсәтү үз-үзен күрсәтү юлы белән гәмәлгә ашырылырга мөмкин.

2.4. Жыелышны әзерләу ачык һәм хәбәрдар бара. Жыелышны билгеләгән жирле үзидарә органы халыкны әзерләүче жыелыш турында аны үткәргүгә кадәр 5 эш көненән дө соңга калмыйча хәбәр итәргә тиеш.

2.5. Әлеген Нигезләмәнең 2.1 пункттының беренчеге абзацында күрсәтелгән халыкның кимендә өчтән бергә катнашса, жыелыш тулы хокуклы дип санала.

2.6. Староста булып 18 яшькә житкән Россия Федерациясе гражданны сайланарга мөмкин. Старостаны сайлау мөмкин түгел:

1) закон көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез

яисә хокуктан файдалануга сәләте чикләнгән дип танылган;

2) түләнмәгән яки хөкем ителгән;

3) дәүләт вазыйфасын, Россия Федерациясә дәүләт хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын алмаштыручы;

4) чит ил гражданлыгы булган.

2.12. Жыелышта катнашкан әлеге Нигезләмәнең 2.1 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән халыкның иң күп тавышын жыйган кандидат сайланган староста дип санала.

2.13. Староста биш елга сайлана.

2.14. Жыелыш протоколы авыл жирлеге башлыгы янында староста сайлаулары буенча киләсе жыелышка кадр саклана.

2.15. Жыелыш нәтижеләре рәсми басылып чыгарылга (халыкка житкерелергә) тиеш.

2.17. староста вәкаләтләрен яңадан сайлау, вакытыннан алда туктату буенча жыелышлар үткөрү старостаны сайлау буенча жыелышлар кебек үк уздырыла.

3. Старостаның хокуклары һәм бурычлары

3.1. Староста бурычлы:

1) күн саен көндәлек эшчәнлектә куркынычсызлыкны тәмин итү мәсьәләләре буенча Әлки муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белән, гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда, шулай ук Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсә ЦУКСы белән, мәгълүматны ЕДДСка житкерү мөмкин булмаган очракта, хезмәттәшлек итәргә;

2) табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм алардан килгән зыянны бетерү мәсьәләләре буенча федераль башкарма хакимият органнарының территорияль органнары, жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм авыл торак пункты халкы белән мәгълүмати хезмәттәшлек итәргә;

3) яңын куркынычсызлыгын тәмин итү, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча фикер алышу максатларында авыл торак пунктында яшәүчеләр белән очрашулар үткөрергә;

4) яңыннар, су басулар һәм башка стихияле бәла-казалар очрагында халыкның иминлеген тәмин итүгә юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыруда катнашырга;

5) жирлекнең жирле үзидарә органнарына яңыннарны кисәтү һәм сүндерү чараларын гамәлгә ашыруда ярдәм күрсәтергә;

6) жирлекнең жирле үзидарә органнары карарларын гамәлгә ашыруда ярдәм итәргә;

7) гомуми файдаланудагы территорияләргә (урамнарны, юлларны, скверларны, майданнарны һ.б. территорияләргә),obeliskларны, һәйкәлләрне төзекләндерү һәм яшелләндерү эшләрендә халыкның ихтыярий башлангычларында катнашуын оештырырга, шулай ук авыл жирлеге башлыгына кышкы һәм жәйгә чорда юлларның торышы турында мәгълүмат бирергә;

8) авыл жирлеге башлыгына һәм территорияләргә карап тоту, чүп-чар жыюны оештыруда җаваплы оешмаларга ярдәм күрсәтергә;

9) йорт яны территорияләрен карап тотуны һәм авыл жирлеге (авыл) территориясендә төзекләндерү эшләрен үткөрүне тикшереп торырга;

10) авыл жирлеге башлыгына урамнарны яктыртуның торышы турында мәгълүмат бирергә;

11) авыл жирлеге башлыгына үз белдеге белән төзелгән һәм йорт яны

территориясендә жир эшләре башкарылган очраklar турында мәгълүмат бирергә;

- 12) буаларның, сулыкларның, коеларның һәм аларга илтүче юлларның торышын күзәтергә;
- 13) полиция органнарына жәмәгать тәртибен ныгытуда ярдәм итәргә;
- 14) жирлекнең жирле үзидарә органнарына муниципаль хокукый актларны халыкка игълан итүдә ярдәм күрсәтергә;
- 15) салым салу максатларында күчөмсез милек объектларын исәпкә алуны гамәлгә ашыруда авыл жирлегә башлығына ярдәм күрсәтергә;
- 16) жәмәгать тәртибен саклау өлкәсендәгә вәкаләтләрне гамәлгә ашыру буенча жирлекнең жирле үзидарә органнарына ярдәм күрсәтергә;
- 17) инвалидлар, ялгыз өлкән яшьтәгә гражданныр, күпбалалы гаиләләр, ата-анасыз калган балалар һәм авыр тормыш хәлдә калган, авыл торак пункты территориясендә теркәлгән башка гражданныр турында кайгыртырга; мондый гражданныр турында мәгълүматны авыл жирлегә башлығына жиберергә;
- 18) авыл торак пункттында яшәүчеләр исеменнән жирлекнең жирле үзидарә органнарына тиешле территориягә карата чыгым йөкләмәләре өлешендә жирлек бюджетын планлаштыру һәм формалаштыру өчен тәкъдимнәр кертергә;
- 19) елына бер тапкыр гына уздырылган эш турында хисап тотарга мөмкин.

3.2. Староста:

- 1) тиешле территориядә, жирле үзидарә органнарында, торак пункт территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда, предприятиеләрдә, учреждениеләрдә гамәлдәгә законнарда билгеләнгән тәртиптә халыкның мәнфәгатьләрен тәкъдим итәргә;
- 2) староста үз эшчәнлеген башкарган авыл торак пункттында яшәүчеләрнең жиелышын жыйганда жирлекнең жирле үзидарә органнарына ярдәм күрсәтергә;
- 3) жирлекнең жирле үзидарә органнарына сайлауларны, референдумнарны, жәмәгать тыңлауларны оештыруда ярдәм күрсәтергә;
- 4) үз компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча авыл жирлегә башлығына мөрәжәгать итәргә;
- 5) тиешле авыл торак пункттын төзекләндерүгә, аны яшелләндерүгә, халыкның ялын оештыруга, шулай ук гражданнырга ярдәм күрсәтүгә бәйлә чаралар үткәрүдә ярдәм сорап, оешмалар житәкчеләренә мөрәжәгать итәргә;
- 6) янгынга каршы һәм санитария кагыйдәләренәң үтөлешен, төзекләндерү объектларын, биналарны, спорт корылмаларын, яшел үсентеләрне, шулай ук гомуми файдалану урыннарын, авыл торак пункты территориясендә урнашкан мәдәни-көнкүреш һәм сәүдә предприятиеләрен тотуга жәмәгать контролен гамәлгә ашырырга;
- 7) жирләрне эшкәртү сыйфаты мәсьәләләре буенча жәмәгать контролен гамәлгә ашырырга, авыл жирлегә башлығына үзләренә буйсынган территориядә урнашкан жир кишәрлекләре турында файдаланылмый яисә файдаланылмый торган жир кишәрлекләре турында хәбәр итәргә;
- 8) халыкка сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашырырга;
- 9) авыл торак пункты территориясендә теркәлгән авыр тормыш хәлдә калган гражданнырга социаль ярдәм күрсәтүдә катнашырга;
- 10) мәдәни-массакүләм, физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын, шулай ук халыкның ялын оештыруда һәм уздыруда катнашу;
- 11) үз вәкаләтләре чикләрендә гаризаларны, тәкъдимнәрне,

гражданның шикаятьлөрөн карарга.

4. Староста эшчәнлегенә финанс нигезләре

4.1. Староста ижтимагый башлангычларда үз вәкаләтләрөн башкара.

4.2. староста эшчәнлегенә оештыру-техник тәэмин итүгә бәйле чыгымнар жирлек бюджеты ачкалары исәбеннән, авыл жирлеге Советы билгеләгән күләмдә һәм шартларда кайтарылырга мөмкин.

Күрсәтелгән чыгымнарны старостага авыл жирлеге башлыгы кайтара.

4.3. Староста актив эшчәнлекләре өчен жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан бүләкләнергә мөмкин.

5. IV. Йомгаклау нигезләмәләре

5.1. Староста вәкаләтләре вәкаләтләр чоры тәмамланганнан соң туктатыла, шулай ук түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатылырга мөмкин:

- старостаның үлеме;
- вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату турында аларга авыл жирлеге Советына язмача гариза бирү;
- суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;
- суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә үлгән дип игълан ителсә;
- сәләмәтлеге торышы буенча суд тәртибендә староста вәкаләтләрөн гамәлгә ашырырга сәләтсез булуын билгеләү;
- старостага карата гаепләү хөкеме законлы көченә керү;
- аны дөүләт вазыйфасына, Россия Федерациясә дөүләт хезмәт вазыйфасына, муниципаль вазыйфага яисә муниципаль хезмәт вазыйфасына сайлау (билгеләү);
- үзе сайланган жирлек территориясенә бер өләше чикләреннән даими яшәү урынына чыгу;
- Россия Федерациясә гражданлыгын туктату, чит ил гражданы Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, аның чит ил гражданлыгы алырга я ул Россия Федерациясә гражданының Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дөүләте территориясендә яшәргә хокукын раслый торган яисә башка документ алырга хокукы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясә гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы;
- ул сайланган жирлек территориясендә халык тарафыннан бәяләмә; 2003 елның 06 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принципнары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон, шулай ук жирлекне бетерү нигезендә гамәлгә ашырыла торган жирлекне үзгәртеп кору.

5.2. Гражданның жыелышы карары буенча староста вәкаләтләрөн вакытыннан алда туктату өчен түбәндәгеләр нигез була:

- авыл торак пункты халкы тарафыннан староста эшчәнлегенә еллык хисабы нәтижеләре буенча канәгатьләнерлек булмаган бәя.